

1. Delovni list

ZNAČILNOSTI KLASICIZMA, IZPELJANE IZ BAROČNE GLASBE:

1. Plesni stavki (menuet, žiga)

(a) Haydn: Symphony No. 95 in C minor (1791)

Menuetto

c:

(b) Haydn: String Quartet Op. 33 No. 2 (1781)

Presto

E \flat :

2. "Brilijantni stil" (sekvenčne pasáže, hitre figure za dosego virtuoznih efektov)

Mozart: 'Domine Deus' from Mass in C minor (1783)

Allegro moderato

d:

#4
3

6

4
Pa - tris, A -
4 3 6 5 7

3. “Umetni, strogi” stil (vključuje vse vrste kontrapunktičnega oblikovanja, posebej fuga je vključen zlasti v religioznih skladbah)

Haydn: String Quartet Op. 20 No. 5 (1772)

Fuga a due Soggetti

Vln. 2
Vla.
f:

4. Stil francoske uverture (ustvaril ga je Lully) začenja s počasnim tempom in punktiranimi notami

Mozart: Requiem (1791)

Grave

f:
g:

2. NOVE ZNAČILNOSTI

1. “Osvoboditev” melodije s preprosto basovsko linijo in spremljavo - “pevni stil”; iz baroka se ohrani uporaba figure, ornamentacija, kot tudi obliki recitativa in arije. se

J. C. Bach: Quintet in D, Op. 22 (1785)

Andante

p
pizz.
G: 6 6 7 5

Mozart: *The Marriage of Figaro* (1786)

Larghetto

E \flat :Mozart: *Clarinet Quintet in A*, K. 581 (1789)

Larghetto

D:

Beethoven: *Piano Concerto No. 3* (?1800) (outline)

Allegro con brio

E \flat :

x—

V⁺

I

x—

Ic

6

4

2. Tematski material - v zgodnjem klasicizmu so stavki navadno monotematični, pri Haydnu pa navadno nastopata dve povezani, komplementarni temi), ponavadi poimenovana kot “unisono gesta” ali “klic k pozornosti”

Haydn: *Symphony No. 44* ('Trauer'), (c.1771)

Finale: Presto

e:

Mozart: Symphony No. 41 in C ('Jupiter') (1788)

Allegro vivace

C:

3. "Mannheimski poskok"

K. Stamitz: Quartetto Concertante in G (?1774)

Allegro con spirito

A:

5. Spremljavo – uporaba repetacij (navadno na T ali D), pogosto se imenuje "Trommelbas". Trommelbas na T pogosto vključuje menjalni kvartsekstakord (S). Repetiranje pogosto služi tudi kot gradnja napetosti oz pričakovanja.

J. C. Bach: Quintet in D, Op. 22 (1785)

Allegro assai

D:

K. Stamitz: Violin Concerto in G (outline) (c.1774)

Allegro maestoso

G:

I

IVc

I

Mozart: String Quartet in C ('Dissonance'), K. 465 (1785)

Allegro

p

C:

Allegro

p

g:

6. Albertijevi basi

Adagio

p

f

p

Ab:

VAJA - Poiščite klasicistične (in baročne) značilnosti v naslednjem odlomku:

Molto allegro

p

f

c:

6

p

f

p

11

f

p

f

The image displays four systems of musical notation for piano, likely from a classical piece. Each system consists of a treble and a bass staff. The first system (measures 15-20) features a trill in the right hand and a piano (*p*) dynamic. The second system (measures 19-23) shows a forte (*f*) dynamic and a trill. The third system (measures 23-26) is marked piano (*p*). The fourth system (measures 26-30) includes a crescendo (*cresc.*) and a forte (*f*) dynamic. The notation includes various musical symbols such as trills, slurs, and articulation marks.

HARMONIJA V KLASICIZMU

Sprostitev fature in harmonskih sredstev, ki ju je prinesel zgodnji klasicizem, je bila vsaj deloma prehodna pojava. Razvoj glasbenega ustvarjanja v novem stilnem obdobju je kmalu ponovno prinesel obogatitev sredstev in novega bogastva harmonije, toliko bolj, ker je bilo težišče na vertikalni komponenti glasbenega tkiva. Tako se v zrelem klasicizmu poleg vseh dosežkov baročne harmonije pojavljajo nova sredstva, ki predhodna še znatno širijo. V tem času se pravzaprav vzpostavi nabor akordov klasične harmonije, ki je izhodišče za nauk o harmoniji.

Kar zadeva lestvične akorde razlik ni, saj jih je uporabljal že barok- tako glede trozvokov, kot tudi četverzvokov. Precej pogosteje pa se pojavljajo akordi moldura, še posebej zmanjšani akord na sedmi stopnji in deloma dminantni akord z malo nono kot dve najbolj dramatični disonanci tega obdobja. Dominantni peterozvok, ki je bil v baroku prisoten redko, kot figurativen oz. neakordičen pojav, se tudi sicer pojavlja pogosteje in izraziteje (a še vedno ne kot samostojen akord – s harmonično nono).

Glavna razširitev akordskega nabora se pojavi na področju kromatike.

Johann Stamitz: Simfonija v G-duru

Allegro

T S D T S D T

S T D

Johann Stamitz: Simfonija v A-duru

Presto

T T S T

D T S T D T